

ZA PECÍ

S RODINNÝM CENTREM

TÝDENÍK (NEJEN) PRO AKTIVNÍ SENIORY

Milí čtenáři, právě držíte v rukou poslední číslo časopisu. Děkujeme za vaši přízeň a příběhy, které jste nám napsali. A nezapomeňte, že „na každém konci je hezké, že něco nového začíná“. Vy si určitě vzpomenete, ze kterého filmu citát pochází. Těšíme se na září, že se opět uvidíme „na živo“ na Akademii třetího věku, ale třeba i v Kavárničce dříve narozených.

TRÉNINK PAMĚTI

DOPLŇTE SLOVA VE SPRÁVNÉM TVARU

O původu rodu a erbu Pernštejnů

Kdysi žil v jednom moravském hvozdu(líuhř) Věňava (Vaněk). Jednou se vracel večer hladový z(easl), ale když dorazil ke svému obydlí, spatřil vylomené (evřed) a uvnitř jen drobky(blaech) na stole a na zemi. To se opakovalo i druhý den, a tak se Věňava rozhodl, že ráno do (easl) nepůjde, ale skryje se za chalupou a na(lěoejdz) si počihá. Netrvalo dlouho a po chvíli zaslechl(pnuáíd) a funění – k chalupě přišel z lesa(urzb)! Než se uhlíř nadál,(urzb) rohy vylomil dveře. Mezitím, co si(urzb) pochutnával v chýši na uhlířově(bluech), ten se přiblížil potichu k chalupě a zastoupil(urzboiv) cestu. V chalupě bylo málo místa a (urzb) se tak nemohl bránit. Toho Věňava využil,(llpai) ho za hlavu, vytrhl ze dveří houžev a rychle mu ji protáhl(dmrianzo). Poté ho napadlo, že mohutné zvíře dovede ke(lrkiá) na jeho(rdah). Když před králem vytáhl z opasku sekeru a jednou ranou uťal (urzboiv) hlavu, byl panovník udatným(mnieč) tak ohromen, že mu nabídl splnit(řínpá). Věňava si za svůj silácký kousek vyžádal(ouodvbs) a kus země. A tak se z poddaného(líuhře) stal svobodný pán a král mu udělil i právo užívat v erbu (uřzbí) hlavu s houžví v(rdchozán).

SPOLU U TELEVIZE

Ve pátek 28.5.2021 v 17:15 hod na ČT 2 vysílají pořad Štíty království českého. Po zhlédnutí můžete odpovědět na následující otázky:

1. Kterému rodu je pořad věnován?

2. Jaká jsou jejich slavná opevněná sídla?

3. Ze které knihy recituje moderátor na Bezdězu?

OKÉNKO ZAJÍMAVOSTÍ

STOPY PERNŠTEJNŮ

Alžběta z Pernštejna

Prvním Pernštejnem, který se dostal ke správě lanškrounského panství byl **Vojtěch z Pernštejna**. Ten si v roce 1507 vzal za manželku Markétu Kostkovou z Postupic, dceru Bohuše II. Kostky, který neměl mužského potomka. Vojtěch z Pernštejna v roce 1534 umírá a panství přebírá jeho bratr **Jan IV. z Pernštejna**. Jan z Pernštejna byl po 10 letech nucen část svého panství ve východních Čechách prodat, protože se dostal do finančních potíží, ale Lanškroun a 12 okolních vesnic si ponechal. Poté Lanškrounsko zástavně patřilo pánům z Boskovic, ale roku 1561 bylo **Vratislavem II.**

Z Pernštejna vyplaceno. V roce 1588 prodává lanškrounské panství Vratislavův syn **Jan V. z Pernštejna** Adamu Hrzánu z Harasova.

Jan V. z Pernštejna měl jednoho syna a tři dcery. Janův ještě svobodný syn Vratislav Eusebius v roce 1631 padl v jedné malé bitvě a Pernštejnové tak vymírají po meči, v roce 1646 po přeslici. Jejich dědici se stávají Lobkovicové, potomci Janovy sestry Polyxený.

Potomky Pernštejnů, potažmo Lobkoviců můžeme najít mnoha evropských dynastiích. Některé prameny spojují potomky Pernštejnů s britskou královskou větví Windsorů (původně sasko-kobursko-gothajsko-hannoverskou dynastií), tedy i s nynější panovnicí Alžbětou II. A jak? Shodou okolností také Alžběta, dcera Vratislava II. z Pernštejna se provdala za Albrechta I. z Fürstenbergu, ve své době nejvyššího štolbu Rudolfa II. A právě rod Fürstenbergů je považován za předky dynastie Windsorů. (Příbuzenství Pardubickému deníku potvrdil český diplomat a historik Jiří Šitler a heraldik Jiří Louda). Pokud to tak je, potomky Pernštejnů najdeme i ve vládnoucích dynastiích Belgie či v dynastii bývalých portugalských králů a bulharských carů.

No a pokud by teorie o propojení Fürstenbergů a Windsorů nebyla pravdivá, tak je zde propojení s větví Lobkoviců (Polyxenou z Pernštejna), případně český král Karel IV. je v pořadí 354 394 předkem Alžběty.

Zdroje: https://pardubicky.denik.cz/zpravy_region/princezna_20071013.html, wikipedie

MALÁ PORCE NAVÍC

POZNÁTE MÍSTA V PARDUBICKÉM KRAJI A OKOLÍ SPOJENÁ S PERNŠTEJNY?

Lázeňské město ležící asi 10km od Pardubic. Najdete zde renesanční radnici a kostel svaté Máří Magdalény. L_____ B_____

Zřícenina hradu z patnáctého století stojící na osamoceném stejnojmenném vrchu v České tabuli nedaleko Pardubic. K_____ h_____

Město v okrese Svitavy s renesančním zámek (Světové dědictví UNESCO), barokním i gotickým kostelem. L_____

Zřícenina hradu na zalesněném kuželovitém náměstí ležící jihovýchodně od stejnojmenné obce ve východních Čechách, dominanta střední části Podorlicka, známá hledáním jejího pokladu. P_____

Město ve východní části Polabí na soutoku řek Labe a Chrudimky, přibližně 100km východně od Prahy, s několika národními kulturními památkami (zámek, krematorium, území Zámeček...).

P_____

Zřícenina hradu asi 7km západně od Žamberka, založeno rodem Půticů, v roce 1495 hrad koupil Vilém z Pernštejna. L_____

Město v okrese Náchod s renesančním zámek upraveným na počátku 20. století podle Dušana Jurkoviče, centrum obtéká ze tří stran řeka Metuje, natáčel se zde televizní seriál F.L.Věk. N_____ M_____ n_____

M_____

Město ležící v podhůří Orlických hor nedaleko historické zemské hranice s Moravou, najdeme zde renesanční radnici, zámek a kostel svaté Anny, svaté Máří Magdalény a svatého Václava. L_____

Gotický hrad z poloviny 13. století stojící ve východním okraji Českomoravské vrchoviny, několikrát přebudován a rozšířen, neztratil svou obranyschopnost a je řazen k nevýznamnějším moravským hradům.

P_____

Hrad přestavěný na zámek v okrese Prostějov stojí na Podhradském rybníkem. Nedaleko se nachází přehrada se stejným jménem. P_____

POZNÁTE MÍSTA V NAŠEM MĚSTĚ?

TRÉNINK PAMĚTI

VYMYSLTE SLOVA ZAČÍNAJÍCÍ A KONČÍCÍ NA UVEDENÁ PÍSMENA

P _____ N
E _____ J
R _____ E
N _____ T
Š _____ Š
T _____ N
E _____ R
J _____ E
N _____ P

Řešení z minulého čísla: TRÉNINK PAMĚTI – oválný, zoubkovaný, zelený, rovný, lehký, dětský, malý, fousatý .../ FOTKA – molo na Koupališti (Dlouhý rybník) / SPOLU U TELEVIZE 1. Poslední dny 2.světové války, 2. Cesta k barikádám, 3.Karel Čáslavský / PORCE NAVÍC – 1. Studený máj – v stodole ráj. 2. Suchý březien, mokrý máj – bude humno jako ráj. 3. Chladno a večerní mlhy v máji, hojnost ovoce a sena dají. 4. Májová vlažička – naroste travička, májový deštíček – poroste chodníček. 5. V máji, aby ani hůl pastýřova neoschla. 6. Na mokrý květen přichází suchý červen. 7. V máji hřímoty nedělají trampoty. 8. Když se v máji blýská, sedlák si výská.

Řešení z tohoto čísla: CITÁT V ÚVODU – Jak básníci přicházejí o iluze / TRÉNINK PAMĚTI – uhlíř lesa dveře chleba lesa zloděje dupání zubr zubr zubr chlebu zubrovi zubr lapil nozdrami králi hrad zubrovi činem přání svobodu uhlíře zubří nozdrách/ FOTKA – děkanství; časová osa na Náměstí J. M. Marků / SPOLU U TELEVIZE 1. Rod Přemyslovců 2. Křivoklát, městský hrad v Písku 3. Máj / PORCE NAVÍC – Lázně Bohdaneč, Kunětická hora, Litomyšl, Potštejn, Pardubice, Litice, Nové Město nad Metují, Lanškroun, Pernštejn, Plumlov

Kontakt: Rodinné centrum Dětský svět z.s., B. Martinů 980, Lanškroun

Email: info@rclanskroun.cz, telefon 777 257 709

Třicáté číslo vydáno 21.5.2021.